

“De beweging van Money First naar Care First is een gezamenlijke leerschool en het is dus niet zo dat alles verkeerd en fout is in een Money First wereld. We moeten ervoor waken dat we oude taboes niet vervangen door nieuwe taboes”, aldus **Louis Bohtlingk** tijdens het eerste Care First event in Nederland. Tal van nieuwe initiatieven inspireerden elkaar en stonden elkaar bij in de uitdaging die de transitie naar een Care First wereld met zich meebrengt.

Care First als gezamenlijke leerschool

TEKST WILLEM VREESWIJK

Het werd een rijke dag op Conferentiecentrum Drakenburg te Baarn. Zo sprak Heidi Leenaarts over haar initiatief United Economie. Zij liet het bankiersvak een aantal jaren geleden bewust achter zich om te bouwen aan een monetair stelsel dat wél dienstbaar is aan mens en samenleving. Zij vroeg aan de aanwezigen wat het zou doen als zij iedereen honderd euro zou lenen om deze dag mee te ondernemen en dat iedereen aan het eind van de dag het geleende bedrag plus tien procent rente aan haar zou moeten teruggeven. “Dit is wel erg eenvoudig gemaakt, maar het legt de principes bloot van ons huidige systeem.”

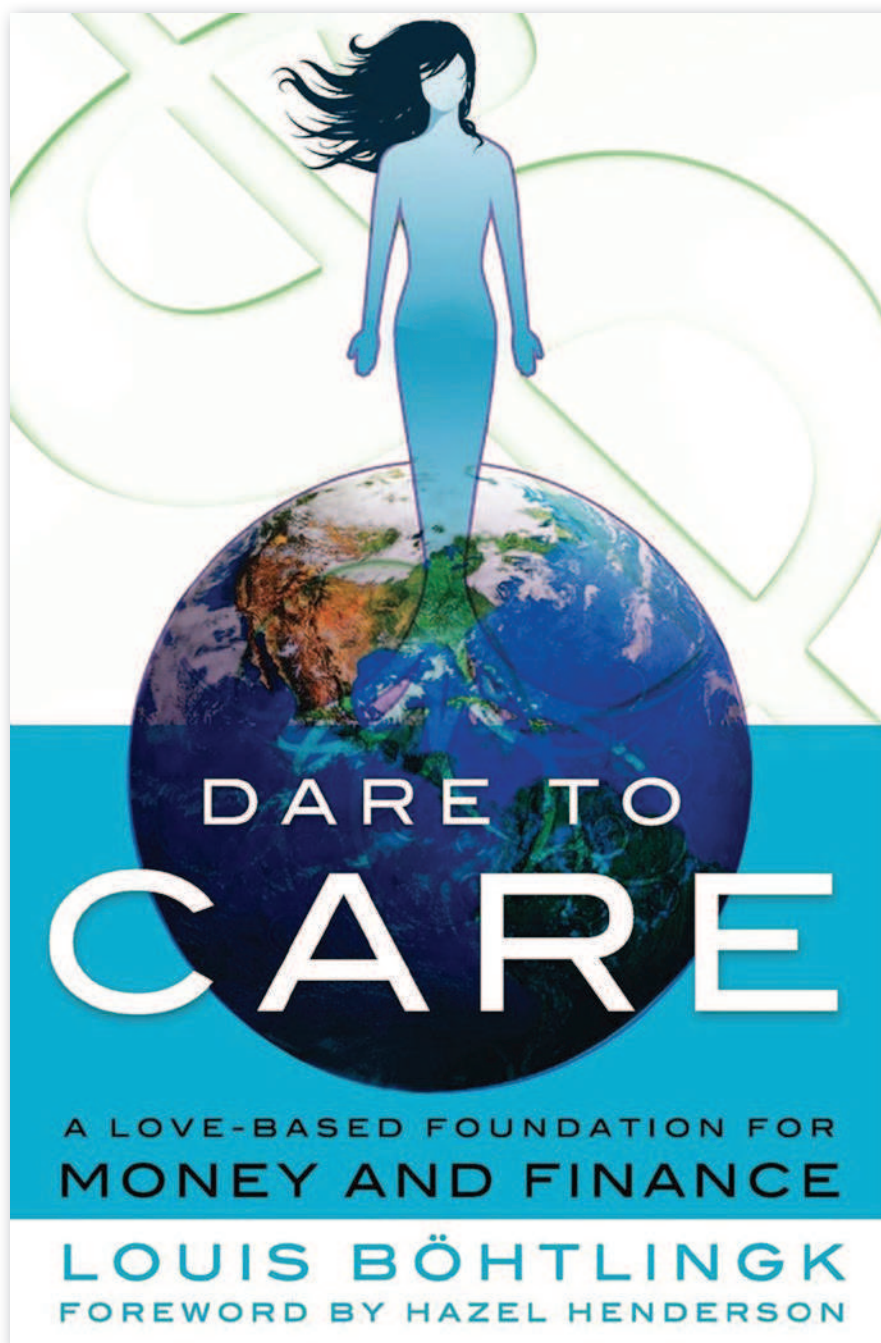
Haar United Economy gaat van andere principes uit. “In de United Economy doen we zaken met elkaar met een on-

derling betaalmiddel: de United. Vraag en aanbod komen zo bij elkaar zonder dat er euro's voor nodig zijn. United Economy is een landelijk netwerk van duurzame koplopers, mkb-bedrijven, organisaties, zelfstandig professionals en particulieren. Er zijn inmiddels ruim dertig bedrijven en initiatieven bij aangesloten, waaronder Peeze, Hemels van der Hart, BSW Adviesgroep. Medio 2015 is het online transactieplatform van United Economy gereed gekomen. We zijn nu in de startfase, waarin de

eerste duurzame koplopers zaken met elkaar doen in Uniteds. Sinds maart 2016 is het voor iedereen mogelijk een United-rekening te openen. Om te voorkomen dat een deelnemer met onbetreedbare Uniteds blijft zitten, werken we met een garantiefonds. Ook zijn er contractueel vastgelegde afspraken voor het geval een deelnemer onverhoopt geen tegenprestatie levert.”

“Het betaalmiddel United is qua reken-eenheid gelijk aan de euro. Maar in tegenstelling tot de euro is het gedekt door echte waarde (goederen en diensten) en staat daardoor los van de speculatieve markten. Een onderlinge afspraak is dat we in Uniteds korte betaaltermijnen hanteren, in principe gelijk na ontvangst van de factuur. Ook dat draagt bij aan een snelle geldcirculatie. In de United Economy betalen we gewoon belasting. Uniteds boek je in je boekhouding in net zoals euro's. Een

**“ALS JE JE OGEN OPEN
DOET, ZIE JE DE NIEUWE
ECONOMIE OPBLOEIEN”**

technisch platform (Cyclos van STRO) houdt de onderlinge betalingen bij. Hierdoor is het mogelijk transacties te doen met andere (regionale) netwerken met een ander onderling betaalmiddel. United Economy is er voor alle betrokken bedrijven en mensen die met eerlijk en duurzaam geld zaken met elkaar willen doen. Zo bouwen we samen aan een waardengedreven samenleving waarin ieder mens ertoe doet.”

INITIATIEVEN

Ook de stichting New Financial Forum was aanwezig op deze inspirerende dag. Niet alleen werd duidelijk gemaakt waar het Forum voor staat (een betere financiële sector), tevens werd ingegaan op hetgeen de stichting al heeft bereikt en op de activiteiten van het najaar: het NFF Innovatielab op 4 oktober, de Gewoon Goed Doen dag op 20 oktober, waar financieel dienstverle-

LOUIS BOTHLINGK:

**“DE BEWEGING
IS REËEL EN
ONOMKEERBAAR.”**

ners die iets teruggeven aan de samenleving een podium krijgen, een dialoogdag in september met consumenten en alle branchepartijen over de boeteclausule bij Hypotheken en de 1st Positive Finance Day op 17 november.

Robert de Lange, oprichter van Vita, gaf een workshop over hoe prachtige initiatieven handen en voeten krijgen in de praktijk. Minke Tromp, Bureau voor toegepaste filosofie, liet op krachtige wijze aan de hand van de vraag ‘Wat betekent geld?’ zien hoe lastig het is goed naar elkaar te luisteren en bij de essentie van een vraagstelling te blijven. Juist door de hersenen beter te gebruiken en de eigen stem in het hoofd tot rust te maken, komen we sneller tot gezamenlijke oplossingen. De oprichters van het *Trust First café* uit Amsterdam gingen in op hun ervaringen met hun ‘Pay as your feel’ policy. Paul de Blot (honorair hoogleraar Nyenrode Business universiteit) ging op zijn onnavolgbare en briljante wijze in op de betekenis van echte verbinding. Zowel personen als bedrijven leven langer en gelukkiger als ze vriendschap kunnen sluiten met zichzelf, collega’s, klanten, concurrenten.

GELD OF ZORG

Initiatiefnemer van de dag Louis Bohtlingk zette het waarom van de dag krachtig neer. Bohtlingk woont met zijn vrouw Sandra in Schotland en houdt zich al tientallen jaren bezig met de relatie tussen geld, gezondheid, werk en levenslessen. “Vaak doen mensen werk dat niet gelukkig maakt en de oorzaak is vaak de greep die geld op het leven

Conferentiecentrum Drakenburg.

heeft. Dan kunnen we ons als slachtoffer zien van de systemen die de mens heeft gebouwd. Wij wilden de rol die geld in het leven speelt echt begrijpen. Wij wilden een leven, economie en cultuur creëren, die ons, de samenleving en de aarde dient. De creatie van een geldsysteem heeft als voornaamste middel om goederen en diensten uit te wisselen. Deze uitwisseling is monetair, maar kan ook complementair zijn. Deze stroom kan opbouwend zijn, ten dienste staan aan het welzijn van mens en aarde, maar ook afbrekend zijn. Money First en Care First creëren een glashelder overzicht van wat wij aan het doen zijn. Je kunt in je persoonlijke leven, bedrijf en land precies zien waar *Money First* en waar *Care First* zijn toegepast.

“Geld is nodig om te overleven, om in onze vitale behoeften te voorzien. Bijna iedereen moet ervoor werken”, aldus Bohtlingk. “Dit kan tot problemen

leiden. Vooral wanneer we niet blij zijn met het werk dat we doen. Het idee van een basisinkomen begint steeds meer aan te spreken. Het brengt rust in de basis en creëert meer ruimte om onszelf te ontplooiën en een bijdrage te leveren aan het geheel. Velen van ons hebben goed geld verdiend en voelen toch een leegte van binnen. We beginnen ons vragen te stellen die we ons niet eerder stelden. Vragen als: wie ben ik eigenlijk, wat doe ik hier en wat is mijn bijdrage aan de gemeenschap? We beseffen dat we een keuze hebben. En met dat besef, kunnen we ook op een meer open en creatieve manier kijken naar hoe onze financiële wereld en economie werkt. We ontdekken en bedenken nieuwe initiatieven en concepten, zoals het basisinkomen, sociaal verantwoordelijk ondernemen, ethisch bankieren en beleggen en creëren nieuwe complementaire uitwisselingsystemen van goederen en diensten. Hiermee pakken we pro-

Care First projecten

1. School of Care

Het opzetten van een School of Care in Nederland en Schotland. Een school waar wij mensen helpen met de toepassing van het Care First gedachtegoed in hun persoonlijk leven en samenleving.

2. Care Fund

De ontwikkeling van een Care Bank (Fund) om ons werk en het werk van anderen financieel te ondersteunen. Een onderdeel hiervan is om samen te zien hoe wij geld beschikbaar maken voor de opbouw van de nieuwe economie en cultuur.

3. Agora

Het creëren van een Agora-ruimte, waar vanuit de actualiteit voortdurend praktische stappen kunnen worden genomen om de toekomst samen vorm te geven. De Agora was het stadsplein in oude Griekse steden. De letterlijk betekenis van Agora is ‘plek van samenkomst’.

4. Het Care First Innovatie Netwerk

Uitbouw van het internationale Care First Innovatie netwerk, dat al actief is in twaalf landen.

blemen aan zoals: geld verdienen met werk dat ons niet gelukkig maakt, ongebreideld winstbejag, de exploitatie van de natuur, grote inkomens- en machtsverschillen en kunnen we structurele fouten binnen het huidige geldsysteem repareren.”

“De beweging naar *Care First* is evolutionair. Het is niet zo dat alles verkeerd en fout is in een *Money First* wereld. Het is onze gezamenlijke leerschool. Het is wel zo dat het roer volledig om gaat.

“VAAK DOEN MENSEN WERK DAT NIET GELUKKIG

MAAKT EN DE OORZAAK IS VAAK DE GREEP

DIE GELD OP HET LEVEN HEEFT”

**“CARE FIRST IS EEN
INNERLIJKE KRACHT,
DIE ONS MET ONSZELF,
MET ELKAAR EN MET DE
AARDE VERBINDT”**

Voor veel mensen die zijn opgegroeid in en gewend zijn geraakt aan de oude economie is Care First nog een taboe. Zij betitelen deze beweging als zweverig. Maar de beweging is reëel en onomkeerbaar. Je hoeft je ogen maar open te doen en je ziet de nieuwe economie opbloeien. Het is verre van zweverig om een samenleving te bouwen die recht doet aan iedereen en aan de aarde als geheel. Dat maakt het leven voor iedereen waardevol en biedt ook mogelijkheden voor onze kinderen en kleinkinderen om een leven te leiden wat wij ze graag gunnen. Dat is echt niet zweverig. Zweverig is bijvoorbeeld met niet bestaand geld speculeren in een niet-reële economie. En dat is in de financiële sector nog altijd dagelijks aan de gang.”

UITWASSEN

Bohtlingk verwees naar het boek *The Last Stand* van David Harris uit 1997 dat het waargebeurde verhaal van houtbedrijf Pacific Lumber beschrijft. Dit bedrijf van de familie Murphy laat de desastreuze gevolgen van ongeremd kapi-

talisme zien. Het bedrijf gaat van start in de negentiende eeuw en zorgt steeds voor nieuwe aanplant waar bossen worden gekapt. Daarmee is de continuïteit van het bedrijf in diepste wezen verzekerd. Rond het bedrijf ontstaat het dorp Scotia. De werknemers worden goed betaald en het bedrijf zet zich in voor de opleiding van hun kinderen. Kinderen worden op kosten van de onderneming naar de universiteit gestuurd. In de jaren zeventig besluit vader Murphy het familievermogen deels te gelde te maken en de aandelen van het bedrijf te verkopen aan de beurs van Wall Street. Aanvankelijk verandert dat niets in de bedrijfsvoering. Maar dan breekt midden jaren tachtig de Wall Street-koopgekte uit. Allerlei bedrijven worden door avonturiers met enorme hoeveelheden geleend geld – junk bonds – gekocht. De Texaanse investeerder Charles Hurwitz verkrijgt uiteindelijk het bedrijf na een vijandige overname. De zware schuld kan Hurwitz alleen aflossen door het kapitaal van de onderneming – eeuwenoude bossen – sneller

te gelde te maken. Waar Pacific Lumber ongeveer 25 miljoen dollar winst per jaar maakte, is thans tenminste 100 miljoen dollar nodig om de schuld van Hurwitz te financieren. Het versneld kappen begint en al gauw komen milieuactivisten in actie. Het familiebedrijf dat jarenlang gold als een model van verantwoord kapitalisme, komt in de beklagdenbank terecht. Als de politiek na jaren van demonstraties en rechtszaken ingrijpt, zijn er bijna alleen maar verliezers: het milieu, het dorp Scotia, de familie Murphy, de werknemers van Pacific Lumber. Alleen de verantwoordelijke hoofdrolspeler – Charles Hurwitz – ontkomt.

Ook verwees Bohtlingk naar het boek *Ending the Global Casino* van Ad Broere. Broere, tevens Ambassadeur van het New Financial Forum, legt onder meer uit hoe geldcreatie werkt en dat slechts vier procent van het gecreëerde geld instroomt naar de reële economie en dat de rest als gokgeld wordt ingezet op het globale casino. ■